

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
14. travnja 1954.
Izlazi tjedno
God. III. Broj 88
Cijena 7 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Predsjednik Tito u Turskoj

Na poziv predsjednika Turske Republike predsjednik Tito otputovao je ratnim brodom »Galib« u prijateljski posjet Turskoj. Iako je posjet kurtoaznog karaktera, ipak mu se i s naše i s turske strane, a također i u međunarodnim krugovima, pridaje veliko značenje s obzirom na ulogu koju je Ankarski sporazum o obrambenoj saradnji između naše zemlje, Grčke i Turske odigrao do sada u očuvanju mira u ovom dijelu svijeta i koji će u tom pravcu igrati i u buduću.

U Ankari, glavnom gradu Turske, predsjednika Tita pozdravio je predsjednik Turske Republike Dželal Bajar koji je rekao:

»Dragi moji građani, predsjednik Jugoslavije počastio je našu zemlju svojim dolaskom. Ja sam naročito sretan da ga možemo pozdraviti ovdje među nama. Potpuno sam siguran da vi shvaćate značaj ove visoke posjete Turskoj. Želim pred vama da ponovim da smo mi svi neobično, mnogo obradovani, da vidimo i da pozdravimo maršala Tita u Turskoj. Sada dajem riječ maršalu Titu.«

Odgovarajući na pozdrav predsjednik Tito je kazao:

»Osjećam se veoma sretnim što mi se pružila prilika da na poziv predsjednika Republike prijateljske Turske g. Dželala Bajara posjetim Vašu lijepu zemlju i da lično isporučim tople pozdrave naroda Jugoslavije i u svoje ime.

Ova moja posjeta je kurtoaznog karaktera, ali ja sam duboko uvjeren da će ona pored toga imati veliki značaj za našu daljnju svestranu saradnju. Vjerujem da dijelim mišljenje državnika prijateljske Turske ako kažem, da ćemo ovom prilikom moći izmijeniti mišljenja o raznim problemima, ne samo o onima koja se tiču mira i sigurnosti na Balkanu — tj. saradnje obrambenog karaktera između Turske, Grčke i Jugoslavije — već i o onim međunarodnog karaktera. Smatram da te tri zemlje svojom miroljubivom politikom daju danas i da će moći dati još više u budućnosti bogat prilog ublažavanju međunarodne zategnutosti, naročito s tim, što su čvrsto riješene da zajednički rade na osiguranju svoje

nezavisnosti i očuvanju mira u ovom dijelu svijeta. Svako drugo tumačenje ove saradnje bilo bi pogrešno i ne bi odgovaralo stvarnosti, jer saradnja između naše tri miroljubive balkanske zemlje nije samo izraz težnje njihovih državnika, već je izraz iskrene težnje naroda Turske, Grčke i Jugoslavije za mirom, za mirnom saradnjom, za njihovim nezavisnim i slobodnim razvojem.

Neka živi turski narod! Neka živi saradnja između Turske i Jugoslavije!»

Kotarska konferencija Saveza komunista

U nedjelju 18. o. mj. održat će se u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća Kotarska konferencija Saveza komunista.

Dnevni red konferencije:

1. Referat o radu i nekim problemima organizacije Saveza komunista na kotaru.
  2. Izbor delegata za Treći kongres Saveza komunista Hrvatske.
- Konferencija počinje rad u 8.30 sati prije podne.

Godišnjica smrti velikog borca i druga Borisa Kidriča

U subotu 10. o. mj. u Narodnom kazalištu su Gradski komitet SK i Gradski odbor SSRN priredili komemoraciju povodom prve godišnjice smrti velikog revolucionara Borisa Kidriča.

Komemoraciji su prisustvovali predstavnici Kotarskog i Gradskog komiteta SK, narodne vlasti, JNA, Socijalističkog saveza, nadalje predstavnici masovnih i društvenih organizacija te javni i kulturni radnici i brojno građanstvo.

O liku neustrašivog borca i neumornog graditelja socijalizma govorio je drug Božo Stošić, predsjednik Gradskog odbora Socijalističkog saveza, koji je, između ostalog, rekao:

— Drug Boris se borio u našoj socijalističkoj izgradnji na najosjetljivijem i najtežem poprištu — stavaranju nove socijalističke privrede. Velike su njegove zasluge na obnovi naše zemlje, na prikupljanju naših skromnih sredstava da bi se s njima otpočela grandiozna izgradnja materijalnih snaga našeg društva, da bi socijalizam udario osnovicu svoje konačne pobjede u našoj zemlji, da bi radni narod dobio snagu sa kojom će se oduprijeti protiv svih neprijateljskih pokušaja restauracije starog i pobijediti na svom socijalističkom putu. Drug Boris je umio pronalaziti i stvarati sredstva za naš snažni privredni razvitak. Trebalo je stvarati našom glavom i u našim prilikama, jer pouzdanog uzora na koji bi se

mogli ugledati nije bilo, a sve da ga je i bilo ne bi se moglo jednostavno prenijeti na naše uvjete izgradnje socijalizma.

Još prije rezolucije Kominforma daroviti marksistički analitičar drug Kidrič otkrio je zajedno sa drugom Titom, da sa takozvanom socijalističkom ekonomikom SSSR-a nešto nije u redu, da ona u mnogočemu podsjeća na državni kapitalizam. Rezolucija Kominforma, a neposredno zatim ekonomska blokada i agresivna prijetnja SSSR-a i njegovih satelita dovela je našu zemlju u težak položaj. Ali revolucionarnu energiju radnog naroda naše zemlje i njegovog iskustva i revolucionarnog rukovodstva na čelu sa drugom Titom ništa nije moglo slomiti. I u takvoj situaciji trebalo je nastaviti izgradnju naše industrije i povećati izdatke za narodnu obranu. Taj zadatak, sa mjestima na kojem se nalazio, uporno je rješavao drug Boris Kidrič. Radio je takoreći bez odmora i predaha, sagorijevao je i sagorio na poslu — kako je nad grobom Borisa Kidriča rekao drug Tito.

Komemoracija u tvornici lakih metala „Boris Kidrič“

Uoči prve godišnjice smrti revolucionara i borca za slobodu naših naroda druga Borisa Kidriča održana je komemoracija u tvornici lakih metala »Boris Kidrič« kojoj je prisustvovao čitav radni kolektiv.

Predsjednik sindikalne podružnice Ante Vrančić evocirao je uspomenu na velikog sina naših naroda, dosljednog revolucionara, komuniste i borca za prava radničke klase u vrijeme nenarodnih režima u bivšoj Jugoslaviji. On je istakao i neprocjenjive zasluge Borisa Kidriča u toku narodne revolucije, obnove zemlje i naše socijalističke izgradnje.

Minutom šutnje odana je počast drugu Borisu Kidriču čije ime sa ponosom nosi naša tvornica lakih metala.

A. V.

Nakon godišnjih skupština osnovnih organizacija SSRN

Postoje svi uvjeti da se postignu još veći uspjesi

Rad organizacije Socijalističkog saveza radnog naroda u našem gradu u prošloj godini dobio je nova obilježja, koja odgovaraju odlukama Četvrtog kongresa SSRN i Šestog kongresa SK. To ne znači da je uspjeh organizacije potpun, da se nisu mogli postići i još bolji rezultati, već da je stvorena osnovica da rad u ovoj godini bude bolji i raznovrsniji, da ne bude ni jednog važnijeg pitanja naše zajednice kome organizacija SSRN ne će obratiti pažnju koju zaslužuje i koju je dužna obratiti.

Ovogodišnje skupštine osnovnih organizacija SSRN, gledano u cjelini, pokazale su da je jasno pitanje što treba raditi i kako treba raditi, pa je svugdje ispoljeno nastojanje da novi odbori osnovnih organizacija budu bolji i aktivniji, da kolektivnije rade i prate probleme svog bloka i grada, kao i čitave naše zajednice. Kandidatima je dana široka mogućnost da se izjasne hoće li moći opravdati povjerenje koje im je dano i ispunjavati svoju odborničku dužnost. Dosadašnje iskustvo pokazalo je, naime, da su u odbore uzastopno birani drugi, koji opterećeni drugim dužnostima nisu mogli uvijek dovoljno baviti se problemima svoje osnovne organizacije. To je ovog puta uglavnom izbjegnuto, ali nije dopušteno ni ono neopravdano izvlačenje iz rada. Novi odbori su sastavljeni djelom od starih odbornika, a djelom od novih, čime je osiguran

kontinuitet u radu odbora. Od 114 odbornika (bez Mandaline i Donjeg Polja) 35 je žena. U Zablacu kao po tradiciji nije izabrana ni jedna žena. Većina odbora već se konstituirala.

Na ovogodišnjim skupštinama ukupno je prisustvovalo oko 1.800 članova SSRN. U tome su najbolji uspjeh pokazale osnovne organizacije Baldekin, Varoš I. i Grad na čijim je skupštinama bilo prisutno prosječno preko 200 članova, a zatim Crnica sa preko 150 prisutnih te Obala i Varoš II. sa oko 120. Sve ostale organizacije nisu prešle sto prisutnih (većina ispod 100). Na Grad je prisustvovalo samo 60 članova, u Docu oko 70.

Podneseni godišnji izvještaji uglavnom su bili konkretni, s dovoljno uviđanja problema osnovne organizacije. Najaktivniji u radu bili su članovi Saveza komunista teritorijalnih organizacija, dok su se oni iz poduzeća (izuzimajući pojedince) nedovoljno interesirali za rad osnovne organizacije SSRN. Najčešća forma rada bila su predavanja, uglavnom bez diskusije, koja su se odnosila na neka osnovna pitanja socijalističke izgradnje u našoj zemlji (Ustavni zakon, izborni zakon, društveni plan) i neka pitanja vanjske politike. Nije pokazano dovoljno inicijative u rješavanju nekih drugih društvenih pitanja (odgoj djece, socijalna i zdravstvena zaštita, prosvjeta i kultura, komunalna izgradnja). Karakteristično je da je na nekim ovogodišnjim skupštinama glavna tema diskusije bila o odgoju djece, što je i opravdano, jer to pitanje zahtjeva da mu SSRN pokloni veću pažnju i rješava ga u zajednici s organima škole i NO-a gradske općine. Sve više prevladava gledište da predavanja ne treba da budu pretežna forma rada, već da se više treba baviti konkretnijim pitanjima razvika društvenih odnosa, u našem gradu i da u tom pravcu treba voditi određenu politiku. Tako je, na primjer, primjećeno da su u posljednje vrijeme predavanja na Narodnom sveučilištu sve više posječena, da raste interes građana za društvena i naučna pitanja. Međutim, ni jedna osnovna organizacija nije dovoljno radila da i ona propagira interes za takva predavanja, kazalište i sl. Ne uočavajući to, uglavnom se interesiranje članova SSRN mjeri po tome koliko ih je došlo na predavanje koje upriličuje osnovna organizacija.

Neke druge društvene organizacije kao što su Savez boraca

i Naša djeca nisu bile aktivne, osobito Savez boraca. Dobar je bio rad organizacije Crvenog križa, koja je popularizirala mjere zdravstvene zaštite i sl.

Organizacija SSRN u našem gradu ima sve uvjete da postigne još veće uspjehe. Bitno je i dalje razvijati inicijativu osnovnih organizacija u političkom djelovanju. Gradski odbor SSRN pružit će ove godine veću pomoć osnovnim organizacijama. On će nastojati da osnovna pitanja naše socijalističke izgradnje, osobito pitanja naše komune, budu što bolje proučena u osnovnim organizacijama i održavat će jaču vezu sa odborima osnovnih organizacija. Tim nastojanjima svakako će pridonijeti i komisije (za političko-ideološki rad, žene i društvene organizacije) koje se osnivaju pri Gradskom odboru SSRN. Sve to pomoći će razvijanju inicijative osnovnih organizacija u skladu sa statutom SSRN i odlukama IV. plenuma CK SKJ.

A i desetogodišnjica oslobođenja našega grada, koju slavimo ove godine, neka bude još jedan podsticaj osnovnim organizacijama za razvijanje svoje inicijative.

U tvornici aluminija u Lozovcu komunisti provode odluke IV. plenuma CK

Četvrti plenum CK SKJ je ukazao i na organizacione slabosti koje još uvijek prave smetnju u pravilnom shvaćanju uloge i mjesta Saveza komunista, a i pogrešno tumačenje koje je i naša organizacija SK u tvornici Lozovac navodilo na zapostavljanje glavnih problema a bavljenjem onim što je nevažno i nebitno za rad organizacije. O tim problemima naša organizacija u svom radu posebno vodi računa. Tvornički komitet na svom posljednjem sastanku rasprijavao je o provođenju odluka IV. plenuma u našoj organizaciji i organizirao jedno savjetovanje komunista koji su u rukovodstvima sindikalnih odbora, omladinskim organizacijama, dobrovoljnom vatrogasnom društvu DVD i drugim rukovodstvima u poduzeću, a savjetovanjem se željelo postići angažiranje rukovodećeg aktiva na primjenj i provođenju odluka IV. plenuma.

Savjetovanje je još jednom potvrdilo i ranije konstatacije, da je pored bezbroj sastanaka, na kojima su proučavane odluke i materijali VI. kongresa, II. i

III. plenuma, nepravilno shvaćena uloga Saveza komunista, i to je glavni uzrok što se organizacije nisu svestranije i bolje angažirale na svim zadacima. Drug Tito, u završnoj riječi i drug Ranković, u svom referatu, su jasno kazali kakav treba da bude stav komunista poslije odluke i stava plenuma ili nekog drugog foruma Saveza komunista, a isto tako i poslije odluke osnovne organizacije. To je na našem savjetovanju bilo posebno istaknuto, jer pojedini slučajevi pokazuju da nije u svim slučajevima bilo dosljednosti u provođenju linije Saveza komunista u svakodnevnom životu i radu komunista.

Čitav rad i uspjeh bilo u kom radu: političkom, izboru radničkog savjeta, rada u sindikatu, kulturno prosvjetnom radu, kao i svakodnevni rad i život u poduzeću prožet je radom i stavom komunista i to je konstatacija savjetovanja, ali i da se jedan dio komunista pasivno odnosi prema svemu, i to je tačno. Pristom važno je istaknuti, da komunista ide korak po korak k svojem cilju, jer radnik koji je o-

dan ideji socijalizma i zato primljen u SK, ne odriče se nikad borbe, pa i onda kad je najteže, a svi malograđani, karijeristi i drugi nedozripi za SK, kojih je mali broj, čim ne mogu ostvariti svoj lični cilj njima nije potreban SK. To su oni koje treba isključiti, a primiti nove socijalizmom odane radnike, koji će nesebično raditi na izvršenju zadataka socijalističke izgradnje.

U tom pravcu je radilo naše savjetovanje, jer ono što je drug Tito kazao na IV. plenumu tj. da je referat druga Rankovića i diskusija direktiva za sve naše članove Saveza, i zakon za njih — tako je i shvaćeno te se odmah prišlo provođenju u život odluka IV. plenuma.

Osnovne organizacije su proučile završnu riječ druga Tita i ono što nam je Tito kazao kao komunista, uspoređivali smo sa stanjem u našoj organizaciji i radom komunista pojedinačno. Nastavlja se proučavanje referata i diskusije, i to na način, da će osnovne organizacije SK tjedno jednom uzeti po jedan dio materijala.

Srećko Bijelić

I Južni Primošten uvodi električnu rasvjetu

Od oslobođenja do danas narod Južnog Primoštena učinio je mnogo na unapređenju svog kraja. U prvom redu popravljene su postojeće škole i sagrađene dvije nove u Vadlju i Sirokama. Kasnije se otpočelo graditi zadržni dom, koji je dobrovoljnim radom bio ubrzo izgrađen. U posljednje vrijeme postavljena su u velikoj dvorani sjedišta. Dom je postao kulturno-prosvjetni centar ovog kraja.

Nakon izgradnje zadržnog doma SRZ »Ivan Ribar« nastavila je s gradnjom vinarskog podruma većeg kapaciteta koji je također ubrzo izgrađen, a zatim je SRZ izgradila uljarnu i mlinicu, koje su od velike ekonomske vrijednosti.

Neposredni zadatak pred mještanima ovog kraja je uvođenje električne rasvjete. U tu svrhu ovih dana je nabavljen dinamo, kapaciteta 2000 rasvjetnih mje-

sta. I ovaj zadatak uz zalaganje svih mješтана bit će izvršen do rujna ove godine. Najveće veselje ovog naroda bit će kada dobiju električno svjetlo, koje će pružiti mogućnost boljeg života.

Josip Miliša

RADNA AKTIVNOST U RASLINI

Nedavno su radni ljudi sela Rasline u dva navrata dobrovoljno radili na uređenju svoje lijepe školske zgrade. Jedne nedjelje 70, a druge 40 muškaraca, žena i omladina radilo je na uređenju kanalizacije za školu, kopalo školsku čatrnju i zasadilo tridesetak mladih stabala oko školske zgrade.

U tim radovima, koje je organizirao Socijalistički savez, istakli su se, pored ostalih, Blaž Lokas, Stipe Matić, Anka Cvitan i omladinka Duma Rajčić.

I. S.

Jučer u Armiji - danas u privredi

Ovih dana otpuštena je kućama prva grupa vojnika iz naseg garnizona koja je odslužila svoj rok. S njima se, pored ostalih, oprosto i komandant garnizona, kapetan irigate Mile Počuča.

Vojnici koji su odslužili svoj rok vratit će se u tvornice i rudnike, u sela i poduzeća, na mnogobrojna i raznovrsna gradilišta socijalizma. Vratit će se osposobljeni novim stručnim i političkim znanjima, sa širim i jasnijim pogledima na svijet i život a posebno na stvarnost i budućnost nase socijalističke domovine.

Privreda će dobiti, kao i ranijih godina, desetine hiljade novih stručnjaka: građevinara, mehaničara, radista, telegrafista, sanitetskog osoblja i t. d. U novoj sredini, na svojim radnim mjestima, u svojim organizacijama, oni će žarom i poletom, sviješću i disciplinom, požrtvovanjem i upornošću, kojima ih je Armija naučila, prenositi i primjenjivati znanje i sposobnost stečene u njoj. To će biti ne samo ispunjenje obaveze prema svome narodu i domovini nego i najljepša zahvalnost Armiji za sve ono što im je dala, čemu ih je naučila.

Pravo proljeće. Vedar aprilski dan, sunce sve jače peče, a ulica prema željezničkoj stanici veoma živa. Zene sa prozora, djeca i prolaznici zastaju i promatraju ovaj šaroliki stroj pozdravljajući ga.

Što su bliže stanici, povorka je duža. Ispraćaju ih drugovi, mornari i starješine. Nijedan od ovih drugova, koji odlazi iz Armije, ne će zaboraviti riječi komandanta garnizona: »Dokažite i na novim radnim mjestima da ste dostojni branioce naše socijalističke domovine i

dični sinovi naših naroda«.

Ugledom nekomekto njih s odlikovanjima na grudima. To su odlikovanja za zasluge stečene u mirnodopskom razvoju Armije. Oni se ponose sa njima, jer su svoj kadrovski rok uzidali u čvrste temelje snage svoje Armije.

Poznajem ih sve, i noci i dane njihove znam. I njihove jedinice i sive kasarne. I njihove starješine znam, njih uz svakog vojnika i svakog vojnika u njima.

— Armija je to . . . prava narodna škola . . . Titovo je to pokoljenje - dive im se prolaznici.

Otpušteni vojnik Milan Marić u Armiji je mnogo naučio. Kada je pred polazak kući dobio vojnu knjižicu, pisalo je u njoj: » . . . Milan Marić, deseter. Osposobio se za vještog komandira odjeljenja. Vojnu i političku nastavu savladao je odlično. Sva naredjenja izvršavao je marljivo. Pohvaljivan je tri puta. Na željezničkoj stanici bilo je neobično živo. Pjesma, smijeh, marševi koje je svirala vojna muzika, oproštaji, stisci ruku. Starješinama i vojnicima, koji ostaju, bilo je teško da se odvoje od svojih drugova.

Otegnuti pisak lokomotive izazvao je novu, zaglušujuću salvu povika, i dugačka kompozicija napustila je šibensku stanicu. Bezbroj glava natičkalo se na prozorima i mahalno veselo rukama.

Za prvom okukom izgubili smo iz vida kompoziciju koja je nosila u svim pravcima naše domovine ljude koje je odgajala Jugoslavenska narodna armija.

Petar Krasojević
poručnik korvete

Prpripreme za higijensku akciju na općini Vodice

Predstavnici narodne vlasti, političkih i masovnih organizacija te članovi prosvjetnog savjeta i drugi raspravljali su prošlih dana o mjerama koje treba poduzeti u toku velike higijenske akcije na području NO-a općine Vodice. Općinski liječnik govorio je o važnosti te akcije i o mjerama koje su s tim u vezi.

Na sastanku je donesen plan rada u kojem je naročito predviđena borba za uništenje insekta, osobito muha. U tu svrhu je NO općine jednom odlukom obaveza građanstvo na krećenje staja, pokrivanje dubrišta i posipanje DTT praškom. Predviđena je izgradnja nužnika u Tribunju, Gačezima i Cistoj Maloj. Općinski liječnik i prosvjetni radnici održat će niz predavanja u vezi s higijenom. Osnovane su i mjesne higijenske komisije koje će pregledati sve zadrugne i privatne prostorije i davati praktična uputstva za njihovo higijensko uređenje.

Osnovan je štab koji će rukovoditi akcijom. Velika pomoć očekuje se od polaznica tečaja zdravstvenog prosvjećivanja koji veoma uspješno radi. M.

Još jedan uspjeh omladinske dramske grupe u Lozovcu

Godišnja skupština Saveza kulturno-prosvjetnih društava za grad i kotar Šibenik pohvalila je prošlogodišnji rad omladinske dramske grupe u Lozovcu. Članovi grupe su nakon toga sa još većim zalaganjem nastavili rad. Grupa je 10. o. mj. izvela Nušićevu komediju »Dr«. Dvorana sindikalnog doma bila je do posljednjeg mjesta ispunjena narodom iz radničkog naselja i sela Lozovca.

20 % za kulturno-prosvjetni fond

Nedavno je održana godišnja skupština poljoprivredne zadruge u Skradinu. Dvorana kina bila je prepuna članova zadruge i zadrugara iz Skradinskog polja i Bičina.

Ukupan promet zadruge u 1953. godini iznosio je 27 milijuna dinara. Čista dobit iznosi 705 hiljada dinara, što dokazuje da je poslovanje zadruge u odnosu na ranije godine dosta poboljšano. Najživlja diskusija bila je oko raspodjele čiste dobiti na fondove. Odlukom zadrugara određeno je 20% u kulturno-prosvjetni fond. Pošto je taj fond ranijih godina najviše trošen u mjesto Skradin, ove godine odlučeno je

da se taj fond utroši za gradnju doma kulture u Skradinskom polju, jer u tom selu ne postoji zgrada za održavanje masovnih zborova.

Bilo je riječi i o dugovima koji potječu iz ranijih godina. Ima i slučajeva da je jedan zadrugar podigao novac, a dug je knjižen na sasvim drugog zadrugara.

Konstatirano je da rad zadrugne gostionice u prošloj godini nije bio najbolji te je preporučeno da se o njenom poslovanju povede bolja kontrola.

Na kraju je novoj upravi preporučeno da se založi za što bolje poslovanje u ovoj godini.

J. Jurić

ZAPAZANJA I PRIJEDLOZI

„Druže“ ili „gospodine“

U posljednje vrijeme često se u javnom životu druže ili drugarice oslovljava sa gospodine i gospodo odnosno gospodjice. To su usvojili čak i neki prosvjetni radnici na našem kotaru. Pojedini učitelji zahtijevaju od djece da ih oslovljavaju sa gospodine i gospodice. Neki će, pak, reći da im je svejedno kako ih daci oslovljavaju. Mislim da je danas svako oslovljavanje, osim sa druže ili drugarice, nepotrebno i nekorisno, a pogotovo u školama.

Tekovine naše narodne revolucije naročito su izražene u drugarstvu, bratstvu i jedinstvu naših naroda, što prosvjetni radnici moraju osobito njegovati i prenositi na mladu generaciju koja im je povjerenica za odgoj. Jedan od glavnih zadataka društveno moralnog odgoja jeste, da kod učenika razvijemo drugarski odnos. Pojmovi gospodin i gospodice su produkt kapitalističkog društva. U socijalističkom društvu trebaju ti pojmovi iščeznuti, čemu mogu mnogo pridonijeti prosvjetni radnici. Moramo odgajati našu djecu tako, da ona osjete jednakost ljudi u socijalizmu.

Oni učitelji, koji traže da ih

Hoće li još postojati rezerviranje karata

RKUD »Kolo« priredilo je koncert, uveličan gotovanjem kompozitora Jakova Gotovca, kao dirigenta, i prvaka - solista Zagrebačke opere Nade Tončić i Vladimira Ružđak.

Koncert je objavljen mnogo ranije preko štampe. Ulaznice su prodavane od 7. o. mj. u dućanu »Gradskog magazina« preko puta prodavaonice »Kombinata Borovo«.

Na stranu to, da je baš taj dućan nesretno izabran, jer je preko cijelog dana prepun kupaca sitnih galanterijskih predmeta, ali ima još nešto mnogo gore. Navodno, ulaznice za koncert je trebao prodavati aktivni član »Kola« drug Krste Štrkalj. Radnja se otvara u 7.30 sati, prema tome i prodaja ulaznica počinje u isto vrijeme. I šta mislite? Ja sam došao u 7.30 sati. Iza mene su počeli dolaziti reflektanti za koncert, a neki su već bili tu i čekali. Počeli su prolaziti minuti, pa čak i čitavi sati, ali drug blagajnik Štrkalj se ne pojavljuje. Nitko ne zna ništa o njemu. Padaju mnoge, vrlo opravdane, primjedbe, ali od svega toga koristi nema. Dode i po koji član »Kola«. Na postavljeno pitanje

se oslovi sa gospodine ili gospodice, misle valjda postići neko veće poštovanje kod djece, ili im je ispod časti, kad im se učenici obraćaju sa druže ili drugarice.

Svi naši ljudi, mlado i staro, obraćaju se vodi i učitelju naših naroda sa druže Tito. Ako se tako čitav narod obraća svom najvećem sinu, onda i školska djeca mogu, kao što je to i pravilno, da oslovljavaju svoje učitelje sa druže i drugarice. M.

Nek se i o tome vodi malo više računa

»Šibenski list« izlazi srijedom i uredništvo ga nama, to jest našem odboru SSRN Brodarica, šalje poštom na adresu pošta Krapanj.

Međutim, odbor list dobije tek u subotu ili u nedjelju. Smatram, da bi listonoša trebao poštu odmah dostaviti osobno, a ne da je dava nekom trećem. Taj treći pročitati ili ne pročitati list, ali ga zaboravi predati, te kad ga napokon i preda, list je zamazan i zguzvan da se mjestimično teško čita.

Nek se i o tome vodi malo više računa. P. Luša

Plan Kotarskog odbora Crvenog križa za veliku higijensku akciju

Nakon višekratnih sastanaka, te detaljne analize i ocjene higijensko-epidemiološke problematike našeg područja, da bi cjelokupni uspjeh ove velike higijenske akcije bio što veći, izradio je kotarski štab slijedeći okvirni plan, koji će biti usmjeren u dva glavna i osnovna pravca: prvo, rad u smislu malih asanacija i higijenskih improvizacija i drugo, rad na zdravstvenom prosvjećivanju i propagandi.

1. Akcija protiv crijevnih zaraza. Crijevne infekcije, naročito trbušni tifus, jesu endemične zaraze našeg kotara, i u tom smislu donosi se slijedeći plan:

a) U mjestima Primošten, Siroke, Vodice, Pirovač, Kaprije, Sepurine, Varivode, Zaton, Krapanj, Bratiškovci, Betina, Rogoznica, Krkovići, Skradin i Grebaštica, gdje se trbušni tifus pojavljuje u najvećem broju slučajeva, provesti svestranu i stalnu akciju za suzbijanje tih oboljenja.

b) Asanacioni radovi vršit će se pojedinačno i sukcesivno u tim selima. Početkom svibnja početi će se sa asanacijama u selu Siroke, i to pod stručnim rukovodstvom ekipe koju će formirati Dom narodnog zdravlja, a uz pomoć mjesne seoske ženske omladine, polaznika predvojničke obuke i samog stanovništva. Asanacijama treba zahvatiti sve vodoopskrbne objekte u selu (čatrnje, bunare), a naročito pažnju posvetiti uređenju dvorišta i dubrišta, zatim zahoda, krećenju i čišćenju kuća i prostorija za boravak i pripremanje jela.

c) U isto vrijeme vršit će se intenzivna zdravstvena propaganda i prosvjećivanje u tim selima. Zdravstveno-prosvjetni rad osim što će se bazirati na davanju jednog općeg tematskog

programa za postignuće minimuma znanja iz higijene i sanitarne nauke, bit će uglavnom usmjeren u pravcu specijalnog zdravstvenog problema tih sela, a to su crijevne zarazne bolesti.

d) Za vrijeme ljetnih mjeseci i to početkom lipnja, provest će se u tim selima akcija za tamnjenje muha, koje, kako znamo, imaju veoma značajnu ulogu u prijenosu tih oboljenja. Manja pažnja će se posvetiti defenzivnim mjerama. Naprotiv, više će se nastojati djelovati u uništavanju njihovih legla i to u smislu gore spomenutih asanacija. Za tu svrhu nabavljena je i veća količina »Toxola«, ali on će se racionalno i veoma oprezno upotrebljavati u krajnjim slučajevima i prema epidemiološkim indikacijama, da se njime ne bi postigao pašivan stav stanovništva u borbi protiv tamanjenja muha.

e) Na području našeg kotara ima velik broj škola koje imaju nehigijenske nužnike a neke ih dapače čak i nemaju. Tokom ovoga ljeta u selima Perković, Danilo-Biranj, Danilo Gornje i Konjevrate uredit će se i dovesti u ispravno higijensko stanje školski zahodi ovo tim više, što znamo da su nehigijenski nužnici češći izvor tih oboljenja.

f) Da bi se smanjila najveća opasnost od izvora tih zaraza povest će se u najužoj saradnji sa higijenskom stanicom DNZ, intenzivna propaganda i obilazak kliconoša trbušnog tifusa, kojih na našem kotaru ima dosada registriranih devet. U endemskim žarištima kao Siroke i Bratiškovci, u mjesecu kolovozu pregledat će se čitavo stanovništvo na kliconoštvo. Za tu zamašnu akciju već je napravljen plan, a kotarski NO pružit će

punu podršku i pomoć ovoj akciji, kako u materijalnom tako i u organizacionom pogledu.

2. Akcija protiv neimunitaza. Crijevni paraziti naročito kod djece oštećuju dječje zdravlje i veoma su rasprostranjeni kako u gradu tako i na čitavom području kotara.

a) Tokom mjeseca svibnja u zajednici s organima za zaštitu majki i djece, školskom poliklinikom i higijenskom stanicom, provest će se sistematski pregled djece i omladine dječjeg Doma »Petar Grubišić«, te njihovo sistematsko liječenje.

b) U svim selima našeg kotara održat će se zdravstveno-prosvjetna predavanja da bi se stanovništvo aktiviralo na poduzimanje općih higijenskih i specijalnih terapeutskih mjera protiv crijevnih parazita.

c) Ehinokokus je na našem kotaru veoma rašireno oboljenje, kao i u svim ostalim krajevima Dalmacije. Iz godine u godinu imamo sve veći broj slučajeva humanog ehinokokusa. Za suzbijanje ehinokokusa, a naročito u selima gdje ga ima najviše kao: Dazline, Čista Mala, Bratiškovci, Grebaštica, Skradin, Sarpina-Doca, Bilice i Dvornice striktno će se provoditi uredba, koju je u tom smislu donio kotarski NO, naime o zabrani držanja pasa bez dozvole.

d) Već tokom ovog mjeseca u svim selima početi će se sistematskim prikazivanjem filma o ehinokokusu, koji će se biti popraćen i popularnim predavanjem o tom oboljenju, a tokom kojih će se naročito naglasiti, da će ehinokokusa nestati, ako se psima ne daju sirova jetra i pluća za hranu.

e) U najužoj vezi i uz pomoć kotarske veterinarske stanice organizirat će se dvaput godiš-

nja obavezna dehelminizacija pasa na čitavom kotaru. Ta će akcija biti naročito iskoristena i u propagandnom pogledu, naime, da sam seljaci, vlasnici pasa, vide, tenije, a istovremeno popularnim predavanjem treba im objasniti opasnost od tenije i način zaštite.

f) U Vodicama, Tijesnom, Zlarinu, Primoštenu, Rogoznici, Skradinu, Devrskama osposobit će se putem jednog seminarara pri kotarskoj veterinarskoj stanici inteligentniji pregledači mesa, da bi privremeno zamijenili poselima veterinare, kojih nema dovoljno.

g) Pse lualice, koji nemaju vlasnika, najenergičnije utamaniti na području čitavog kotara.

h) U selima koja su već spomenuta sanirat će se vodoopskrbni objekti da bi se sela snabdijevala zdravom i od jajašaca ehinokokusa nezagađenom vodom.

3. Akcija protiv tuberkuloze. a) Uspostaviti će se još uža veza i saradnja sa antituberkuloznim dispanzerom, koji veoma uspješno djeluje na području grada od 1951. godine, a na području kotara od početka ove godine.

b) Punu pomoć i podršku pružit će se B. C. G. vakcinalaciji, naročito u propagandnom pogledu.

c) Zatražit će se pokretni automobil sa rentgenom za masovni pregled školske djece.

d) U gradu a isto tako i na čitavom području kotara vršit će se stalna zdravstveno-prosvjetna propaganda za borbu protiv tuberkuloze.

e) Provest će se borba protiv starih ognjišta i održavati predavanja o štetnom djelovanju dima na pluća odraslih a naročito (Nastavak na 3. strani)

Narod Tijesnog uređuje mjesto

Turističko društvo postalo je u posljednje vrijeme masovno i organizaciono čvršće. Sada broji oko osamdeset članova. Ono je u 1953. godini zasadilo drvorec uz obalu zapadno od mosta, te nešto borova na goleti kraj sela. Popravilo je put kroz mjesto, napravilo kanalizaciju gdje je to bilo potrebno, postavilo i napravilo nekoliko sjedalica uz obalu i popravilo put prema kupalištu. Ove godine akcija je u jačem zamahu. Kraj mosta podiže se park koji će biti u ovoj godini završen, a u sredini će se u budućnosti podignuti spomenik palim borcima.

Pod rukovodstvom društva, ove godine zasaden je također drvorec uz cestu prema Betini, a pored toga, zasaden je 15.000 borova, na goleti kraj mjesta. Ni glumačka grupa više ne spava. Ona je postavila sebi u zadatak, da svoje mještane, nakon poljskog rada, ponekad razonodi. Tako je grupa prošlog mjeseca dala dramu u tri čina »RAZRUSENI ŽIVOT«, a zatim je sa istim komadom posjetila Betinu. Sada grupa priprema komediju »MANDRAGOLA«. Ona ima u planu, da s tim komadom posjeti okolna mjesta i konačno da s njim izide na festivalu u Šibeniku.

Autobus usmratio 18-godišnjeg radnika

6. o. mj. ispred zgrade osnovne škole u Konjevratima dogodila se teška nesreća u kojoj je smrtno nastradao 18-godišnji radnik Mile Koštan pok. Jose. Vraćajući se sa rada u tvornici glinice i aluminiya u Lozovcu Koštan je iskočio iz kamiona. U času kad je htio preći cestu, našao je autobus autotransportnog poduzeća iz Šibenika kojim je upravljao šofer Zivko Bogdan i Koštan je dospio pod kotače autobusa, gdje je ostao na mjestu mrtav. O ovom slučaju izvidi su još u toku.

Hoće li još postojati praksa »rezerviranja«. VS.

Pod rukovodstvom društva, ove godine zasaden je također drvorec uz cestu prema Betini, a pored toga, zasaden je 15.000 borova, na goleti kraj mjesta.

Ni glumačka grupa više ne spava. Ona je postavila sebi u zadatak, da svoje mještane, nakon poljskog rada, ponekad razonodi. Tako je grupa prošlog mjeseca dala dramu u tri čina »RAZRUSENI ŽIVOT«, a zatim je sa istim komadom posjetila Betinu. Sada grupa priprema komediju »MANDRAGOLA«. Ona ima u planu, da s tim komadom posjeti okolna mjesta i konačno da s njim izide na festivalu u Šibeniku.

Glavnu ulogu u napredniju mjesta, treba da odigra Opća poljoprivredna zadruga, kao glavni ekonomski faktor u mjestu. U Tijesnome je to djelomično postignuto, a očekuje se da će u 1954. godini biti i boljih rezultata.

Perspektiva zadruge je, da se u 1954. g. nabavi kino aparatura, razglasna stanica, a proročije za priredbe da se popune sjedalima. Taj plan je ostvarljiv. Svi ti uspjesi postignuti su jedinstvom mještana i mjesnog rukovodstva. Danas u Tijesnom vlada jedna misao: »Unaprediti mjesto«.

Ante Frkić

gradske vijesti

Stručnjaci tehničke pomoći UN za turizam boravili u našem gradu

U ponedjeljak su automobilom iz Splita doputovali u Šibenik Kalman van Bell i Esmark Lars, stručnjaci tehničke pomoći UN za turizam. Oni su došli u našu zemlju da vide stanje i mogućnost razvoja našeg turizma.

Po dolasku oni su obišli stari dio grada i prostorije Turističkog društva. Nakon posjete slapova Krke i Subićevca, gosti su navečer održali sastanak sa predstavnicima turističke privrede grada i kotara. Sastanku su također prisustvovali predsjednik NO-a kotara Nikola Spirić, predsjednik NO-a gradske općine Petar Rončević i potpredsjednik NO-a kotara Vitomir Gradiška.

Predstavnici narodne vlasti i turističkih organizacija upoznali su goste s problematikom turizma na našem području i sa mogućnostima njegovog daljnjeg razvoja. Stručnjaci tehničke pomoći UN informirali su prisutne sa svrhom svog dolaska a zatim su iznijeli i svoja zapažanja.

Oni su se uglavnom pozitivno izrazili o turističkim uvjetima našeg kraja te su istakli da šibenska okolica pruža idealne mogućnosti za razvitak turizma. Sam grad, koji se, kako su i sami zapazili, razvija u snažni industrijski centar, po njihovom mišljenju može poslužiti za tranzitni turizam obzirom na obilježje prvorazrednu turističku vrijednost slapova Krke, koji su na njih ostavili snažan dojam. Visovac je također zanimljiv sa turističkog stanovišta. Gosti su nadalje uglavnom pozitivno ocijenili postojeći ugostiteljski pogon u gradu, ali smatraju da je svakako potrebno izgraditi hotel koji ne bi trebao biti nikakav luksusni objekat, već građevina koja bi udovoljavala svim higijenskim propisima. Također se slažu da postoje uslovi za razvitak sportskog ribarenja. U tu svrhu bi trebalo organizirati pansionse u malim mjestima, gdje bi se sportskim ribarima stavilo na raspolaganje prikladne ladicice.

Dački predstavnici na sjednici nastavnika

U gimnaziji je 8. o. mj. održana druga sjednica nastavničkog savjeta uz sudjelovanje predstavnika đaka.

Na sjednici je najprije razmotren uspjeh pojedinih kolektiva. Konstatirano je, da je nakon kažnjavanja loših pojedinaca, poboljšan rad u petim razredima. Pojedinci u šestim razredima su neozbiljni i nedisciplinirani, a VI. B razred smatra se najboljim razrednim kolektivom. Stanje u sedmim razredima je prilično slabo, oko 14 učenika imaju negativan uspjeh. Muškarci su bolji u učenju, ali mnogo izostaju.

Skori maturanti plove »mutnim vodama«. Iako je do ispita zrelosti manje od dva mjeseca, oni se još nisu ozbiljno prihvatili učenja. Neki daci imaju i po tri negativne ocjene. Zalosna je činjenica, da se kod pojedinaca opaža nekulturno vladanje.

Direktor Ante Zorić kaže, da je opala srednja ocjena učenja. On apelira na đake, da potaknu na življivi rad učenike čitave škole. Direktor je također naglasio da je potrebno voditi borbu protiv onih nesavjesnih đaka, koji uništavaju i onako oskudna materijalna sredstva škole (rušenje klupa, stolova i sl.).

Na sjednici se raspravljalo i o skraćivanju nastavnog programa. Izvršeno je prebacivanje izvjesnog dijela gradiva iz jednog razreda u drugi, obzirom da je isto bilo preopširno za jednu školsku godinu.

Ugostiteljski kadar je također jedan od bitnih uvjeta za razvitak turizma i njemu je potrebno posvetiti ozbiljnu brigu. Istakli su rad ugostiteljske škole u Dubroniku koja može da posluži za primjer sličnim školama u inozemstvu.

U nevezanom razgovoru Kalman van Bell i Esmark Lars ukazali su na nov vid razvoja turizma. Naime, danas se 70% svjetskog turizma odvija automobilima. Zbog toga se i nameće potreba izgradnje odgovarajućih cesta i puteva.

Sa godišnje skupštine društva »Jadrija«

Društvo malobrojno ali aktivno

U dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća održana je u nedjelju 11. o. mj. godišnja skupština društva »Jadrija«. Referat o radu društva podnio je tajnik drug Marko Ljubković.

Kao jedno od gorućih pitanja, kaže se u referatu, upravni odbor društva postavio je sebi u zadatak da izgradi jednu kuću za čuvara kupališta. Do sada je, naime, čuvar kupališta i osoblje po kabinama Radovi na podizanju te zgrade, koja će se sastojati od kuhinje, radionice i četiri prostrane sobe, nalaze se pri završetku tako, da će koncem ovog mjeseca biti useljiva.

Istovremeno pristupilo se proširenju i popravku trotoara ispred kabina, a isto tako izvedeni su radovi i na podizanju platoa za sunčanje, koji će imati površinu od 250 m². Očekuje se

Pokrenuto je i pitanje dačkih ekskurzija. Konstatirano je da je tih ekskurzija, premda su vrlo značajne, sve manje i to zbog nedostatka novčanih sredstava.

Sjednica je završena nakon dvosatne diskusije o važnim problemima naše gimnazije. Ona je protekla u znaku obostranog razumijevanja. Na taj način sve više nestaje onog jaza — »frontova«, koji ometaju pravilan život ove ustanove.

Praksa će pokazati, da se demokratske metode na našoj školi kod zdravog dijela đake omladine (a taj je u većini), nisu shvatile kao anarhističko sredstvo (»uzimanje oružja« protiv nastavnika), već kao novo i efikasno sredstvo za stvaranje pozitivnog lika omladine, svijesnog dužnosti i zadataka u našoj socijalističkoj sredini.

J.

Nakon, kako oni kažu, vrlo ugodnog boravka u našoj sredini, gosti su u utrak posjetili Zlarin, kupalište Jadriju i Kornate a zatim su prosljedili za Zadar.

Kad završe predviđeni obilazak naših turističkih centara, predstavnici tehničke pomoći UN imat će razgovor sa našim odgovornim faktorima u Beogradu a zatim će komisiji za tehničku pomoć UN podnijeti izvještaj sa preporukama.

da će i ti objekti biti gotovi do kraja ovog mjeseca.

Za gornje radove provedena je prethodno akcija kod privrednih poduzeća oko osiguranja materijalnih i novčanih sredstava. Tako su društvu pružili veliku pomoć poduzeća »Izgradnja«, Pomorsko građevno, »Mesopromet«, »Prehrana«, Luka i skladišta, ugostiteljsko poduzeće »Jadrija«, »Dane Rončević«, »Gradski magazin«. Posebno treba istaknuti pomoć koju su pružile Uprava državnih stambenih zgrada kao i Uprava komunalna službe pri NO-u gradske općine, koja je za izgradnju kupališta stavila na raspolaganje društvu iznos od 1 milijuna dinara.

Društvo je također naišlo na veliko razumijevanje i kod NO-a kotara i gradske općine, koja je preuzela brigu oko dovršenja broda za prijevoz kupaca i za njegovo dovršenje potpisala ugovor na iznos od 18 milijuna dinara. Predviđa se, da će brod biti dogotovljen i predan društvu na upotrebu početkom kupališne sezone. Narodni odbor gradske općine također je odredio sredstva za izradu projekta za gradnju ceste Martinska—Jadrija.

Upravni odbor »Jadrija« najuže je saradivao sa Turističkim društvom koje se osobito interesiralo oko dovršenja broda za prijevoz kupaca kao i propagiralo i zagovaralo ideju o gradnji ceste Martinska—Jadrija.

Prošle sezone posjetilo je kupalište »Jadriju« ukupno 56.000 kupaca, od čega na djecu otpada preko 12.000.

Nakon diskusije, u kojoj je dano mnogo korisnih prijedloga za daljnji napredak ovog društva izabran je jednoglasno novi upravni odbor, koji sačinjavaju slijedeći drugovi: Iviša Baranović, Josip Šimac, Vice Matačić, Petar Sunara, Božo Krvavica, Maksim Mijat, Marko Ljubković, ing. Ljubo Kovačević, dr. Kreše Trlaja, Emil Dreščik i Srećko Berleghi.

Jedan veliki kulturni doživljaj

»Previše lijepog u jednoj večeri« — kazali su mnogi razdragani slušaoci poslije koncerta, kojeg je RKUD »Kolo« priredilo u čast Jakova Gotovca. Zaista, u jednoj večeri se našlo zajedno toliko lijepih i za nas rijetkih doživljaja. Gotovčeve kompozicije, Gotovac za dirigentskim pultom, naše omiljeno »Kolo«, popularni prvaci zagrebačke opere Nada Tončić i Vladimir Ružđak, svaki za sebe dovoljan da nas oduševi, a svi zajedno stvorili su nam umjetnički doživljaj, koji će se dugo pamtili. Moramo, zaista, biti zahvalni onima koji su nam omogućili ovaj užitak. »Kolo«, a s njime i čitav naš grad, odalo je dostojno priznanje snažnoj umjetničkoj ličnosti našeg besumjnog najpopularnijeg muzičara.

Ljubav prema svom narodu i rodnoj zemlji misao je, koja nam se neprestano nameće slušajući Gotovčeve kompozicije, ona je bila crvena nit koja se provlačila kroz čitav program. Zar se nije Gotovac s tim na najbolji i umjetnika najdostojniji način odužio onima od kojih je crpio nadahnuće za svoje stvaralaštvo. Zar njegov osjećaj za naš narodni izraz, koji izbija iz svih njegovih skladbi, ne govori rječitije od svega! Jednako su nam bliski i njegovi snažni herojski zborovi. »Nove brazde«, »Jadra-

Predavanje Jakova Gotovca

U nedjelju 11. o. mj. kompozitor Jakov Gotovac održao je u Narodnom kazalištu veoma uspješno predavanje pod naslovom: »Dalmatinska narodna pjesma«. Predavanje je organiziralo Narodno sveučilište. Poslije predavanja prvaci Zagrebačke opere Nada Tončić i Vladimir Ružđak otpjevali su po dvije dalmatinske pjesme u umjetničkoj obradbi Jakova Gotovca. Publiku, koja je do posljednjeg mjesta ispunila gledalište, veoma toplo je pozdravila predavača, kao i interpredatore dalmatinskih pjesama.

Plan za veliku higijensku akciju

(Nastavak sa 2. strane)

čito na pluća male djece.

4. Zdravstveno-prosvjetni rad i propaganda.

a) Sredstva: predavanja, radio-predavanja, razgovori, nagovori, letci, parole, brošure, knjige, zidne novine, zdravstveni časopisi, crteži, plakati, dispozitivi, filmovi, mlaže.

Natjecanje daktilografa u Zagrebu

U čast rođendana predsjednika Republike druga Tita, održat će se u Zagrebu 8. i 9. svibnja o. g. republičko takmičenje stenografa, stenodaktilografa i daktilografa.

Hrvatsko stenografsko društvo poziva sva poduzeća i ustanove, da najbolje svoje sile pošalju na ovo takmičenje. Takmičenje se priređuje sa svrhom, da se srednji administrativni kadrovi potaknu na usavršavanje. Pobjednici u raznim disciplinama dobit će nagrade u novcu i materijalu.

Prijave takmičara prima Hrvatsko stenografsko društvo u Zagrebu, Zrinjevac 9/I. do 20. o. mj.

Svaki prijavljeni natjecatelj dobit će detaljne pismene upute. Daktilografi treba da dođu na natjecanje svojim pišaćim strojevima.

»Zvonimirova lada«, duhovita »Jadovanka za teletom« i »O klasje moje«, njegove pjesme uz pratnju klavira pune finog lirizma i tragike (Mornareva ljubava, Nisam znala, Snaha bana Milonjića, Na noćistu, O, zašto smo se sreli, Bor) ili heroizma (Crna priča) ili humora (Snaha Andelija), pa arije iz opere »Mile Gojsalića«, »Ero«, »Morana« i »Kamenik«. Zar nije svakom od nas srce jače udaralo slušajući »O more duboko«, »Dobra večer uzorita« i »Omili mi u selu divojka«. Iz Gotovca zaista pjeva naš narod! — najljepše je što možemo kazati.

S neobičnim smo zadovoljstvom mogli konstatirati, da »Kolo« opet postaje ono što je bilo, kad je ime Šibenika proslavljao diljem čitave naše zemlje. Krizu, koja je nastala dugom pauzom zbog pomanjkanja dirigenta, prebrodava. Zar zanos, koji je uvijek bio jedna od glavnih odlika »Kola«, nije najbolji jamac za dobru interpretaciju duha Gotovčevih kompozicija. Pod vodstvom Jakova Gotovca i svog stalnog dirigenta Stanka Viličića »Kolo« je pokazalo da nije zaostalo za ostalim faktorima, koji su učinili ovo veće nezaboravnim. »Zvonimirova lada« bila je dostojan finale koncerta.

Sudjelovanje prvaka zagrebačke opere Nade Tončić i Vladimira Ružđaka uveličalo je značaj ovog koncerta. Njihovi vrlo ugodni glasovi i velika pjevačka kultura, koji su nam već od prije poznati, i na ovom koncertu su došli do izražaja. Klavirska pratnja Ivice Vučića odlikovala se solidnošću i sigurnošću.

Za vrijeme koncerta izvršena je predaja vijenaca i darova Gotovcu od »Kola«, Saveza kulturno-prosvjetnih društava i Muzičke škole. Zahvaljujući se na čestitkama i darovima Gotovac je rekao između ostalog: »Ponosan sam što sam svoju karijeru započeo u Šibeniku, a još ponosniji ako je sjeme, što sam ga ovdje posijao, urodilo plodom«.

— b —

Dječji hazard

U posljednje vrijeme na našim ulicama često možemo vidjeti oveće grupe djece kako se zabavljaju igrom, koja prelazi u hazard. Igra se sastoji u tome što dječaci izvlače sličice pojedinih nogometnih »zvijezda« i pri tome vrše naplaćivanje. Obično se igra za novac. Ponekad se dešava da pojedini dječaci znadu izgubiti i veće svote novca. Takva djeca, u nastojanju da se domognu novca, potkrađaju svoje roditelje, a bilo je slučajeva i ucjenjivanja. Kakve sve posljedice mogu iz toga proizići, svima je dobro poznato.

Otkuda im te sličice? Djeca ih nalaze u takozvanoj sportskoj čokoladi koja se može dobiti u jednoj od gradskih slastičarni uz cijenu od 10 dinara po komadu. Mamac a ujedno i zlo za djecu čini to što se u svakoj dvijetisućepetstotoj čokoladi nalazi doznaka za nogometnu loptu. Inače sama čokolada je veoma slabog kvaliteta.

Kako je ta igra za posljednjih nekoliko dana uzela toliko maha, a kod mnogih se odrazilo i na slabom uspjehu u školi, to je dužnost svih roditelja, a zatim masovnih organizacija i škola u gradu da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se to zlo ubrzo iskorijenilo, jer u protivnom ono može imati i težih posljedica, nego što to mi mislimo.

Šibenik kroz tjedan

Narodno kazalište

CETVRTAK, 15. IV. — Premijera komada u 3 čina — SPIS BROJ 516 — od G. Senečića. SUBOTA, 17. IV. — Gradanska tragedija od Schillera — SPLETJA I LJUBAV. NEDJELJA, 18. IV. Dramski komad od P. Budaka — MECAVA — Početak predstava u 20 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma u bojama — IVANHOE (do 18. IV.) Premijera američkog filma — KAPETAN KIDD — Dodatak: Filmske novosti br. 12. (19. do 22. IV.) SLOBODA: američki film — ROSEANNA MC COY — Dodatak: Poplava. (do 15. IV.) Premijera američkog filma — OZENIH SE VJESTICOM — (16.—20. IV.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

ROBENI

Joško, sin Dane i Jasne Kronja; Ojdana, kći Bože i Ane Uzelac; Velimir, sin Vice i Gabrijele Mikulandra; Zvezdana, kći Mirke i Darinke Labor; Vojimir, sin Paške i Ruže Rora; Neven, sin Karla i Branke Orbančić; Ante, sin Luke i Ružice Budimir; Gordana, kći Marka i Slavke Ničić; Jadranka, kći Vladimira i Dinke Grgas-Svirac; Dane, sin Mate i Marije Burazer; Josu, sin Ante i Nediljke Jelić; Drago, sin Stevana i Kate Petrović i Nelda, kći Ante i Katice Medić.

VJENČANI

Badžim Josu, radnik — Ljubić Ana, domaćica i Schildenfeld Janez, brusilac — Čular Nedjelka, tehničar.

UMRLI

Mišura Vice pok. Mate, star 80 god.; Beg Perka ud. Vice, stara 83 god.; Kapitanović Dragica rođ. Iljadica, stara 42 god.; Petković Ante Krstin, star 6 mj. i Grubišić Marija ud. Šime, stara 90 god.

TRGOVAČKO PODUZEĆE NA VELIKO I MALO
„GRADSKI MAGAZIN“ - ŠIBENIK

Nudi na prodaju:

Cement C-500 18 dinara kilogram
Cement N-400 16 dinara kilogram

Na vagnske količine su posebne cijene.

Oglašujte u
„Šibenskom listu“

Roditelji i njihov autoritet IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

(Nastavak iz prošlog broja)
 Autoritet mudrovanja je takav autoritet koji se javlja kod roditelja koji su skloni »filozofiranju«, koji žele da u očima djeteta uvijek budu »apsolutno točni« i »nepogrešivi«, koji teškim i naučnim formulacijama u stvari otežavaju shvaćanje djeteta, umjesto da mu na lak, razumljiv i pristupačan način pridruže i objasne neku stvar ili pojavu. Dijete se izivljava svojim zasebnim, dječjim, emocionalnijim načinom od odraslih, pa mu vječita »mudrovanja« roditelja ništa ne koriste i u tome ne može vidjeti nikakav autoritet.

Autoritet ljubavi je najrasprostranjeniji, ali krivi oblik autoriteta. Ima roditelja, koji svim silama svim dječjim željama i željicama žele ugoditi.

Dovoljno je djetetu takvog roditelja da se malo namršti pa da majka ili otac odmah udovolje njegovoj želji pa ma što to bilo. Dakle, dijete već od malih nogu počinje shvaćati, da se ljudi spretnim laskanjem i uvjerenim frazama mogu obmanuti — prevariti. Roditelji, koji svojoj djeci sve ugadaju »nisu svijesni da odgajaju« ljude bez trunke humanosti u sebi, ljude koji ne osjećaju nikakve simpatije prema drugovima. Ovakav »autoritet« je najopasniji, jer formira neiskrene i lažljive egoiste. Nisu rijetki slučajevi da sami roditelji prvi budu žrtva egoiste kojeg su sami »odgojili«.

Autoritet dobrote je najnerazumniji oblik autoriteta koji je vrlo sličan autoritetu ljubavi, ali koji se ne posuže nježnošću i poljupcima, već blagoscju, popustljivošću i dobrotom. Oni roditelji koji djeci sve dozvoljavaju, koji nisu škrti i koji žele da se sve riješi bez porodičnih konfliktata — koji, dakle, žele vječiti porodični red, nisu svijesni da će kroz kratko vrijeme doživjeti to da im djeca počinju zapovijedati. Istina, neki se roditelji pokušaju usprotiviti tome, ali je to obično kasno, jer se već davno u obitelji začelo štetno iskustvo.

Autoritet drugarstva je vrlo štetan oblik autoriteta. Ima roditelja koji, prije nego se dijete i rodi, donose odluku, da će im njihovo dijete biti drug. To, naoko, izgleda dobro. Otac i sin; majka i kći mogu se slagati i biti drugovi. To, dapače, zahtijeva i naše društveno uređenje. Ali u tome se ne smije pretjerivati. Roditelji, hoćeš — nećeš, moraju ostati odgajatelji, a djeca odgajanci. Sve ima svoje granice pa i to obiteljsko drugarstvo mora ih imati, jer ako drugarstvo prijede te granice onda više nema obiteljskog odgoja. Naprotiv, djeca vrlo brzo počinju odgajati roditelje, zvati ih po imenu, rugati im se, proučavati ih, grubo sa njima razgovarati, tako da o poslušnosti, drugarstvu i odgajanju ne može biti ni govora. Takva se obitelj najčešće nade u krugovima intelektualaca.

Autoritet podmićivanja je najnemoralniji oblik autoriteta. Ako dijete hoće poslušati svoje roditelje, ono za tu uslugu mora dobiti slasticu, novac, obećanje da ne će biti šibano i slično. Dakle, njegova poslušnost je, htjeli ili ne htjeli,

ustvari kupljena. Naprijed navedeno niukom slučaju ne znači da nagrada ne smije biti. Mogu se upotrebljavati izvjesna sredstva poticanja, ali nikako dječja poslušnost ne smije biti kupljena. Dijete se može nagraditi zbog dobrog učenja u školi ili zbog nekog izvršenog za njega zaista teškog zadatka, ali ta nagrada nikako ne smije već unaprijed biti obećana.

Ima roditelja koji uopće ne žele postići neki autoritet kod svoje djece niti se brinu za njihov odgoj. Takvi roditelji zapravo i nisu roditelji.

Ima i takvih slučajeva gdje otac želi postići autoritet na jedan, a majka na sasvim drugi način. Njihovoj djeci ne preostaje ništa drugo nego da budu vješti diplomati i da laviraju između oca i majke, a to djeca umiju i iskorištavaju.

Samo pravilno vršena građanska (u širem smislu) roditeljska dužnost može roditeljima pomoći, da steknu potreban autoritet. Roditelj mora da svoje dijete upozna sa svojim položajem u društvu i funkcijom koju vrši, da ga upozna sa velikim djelima naše prošlosti i sadašnje stvarnosti, kako bi i on u očima djeteta bio isto tako velik, da ga upozna sa patnjama i stradanjima naših naroda, kako bi i ono bar donekle saznalo, kako je trnovitim stazama naš narod kroz stoljeća kročio za slobodom, dok je konačno nije izvojevao.

Svojoj, odnosno našoj, djeci roditelji moraju posvetiti mnogo više pažnje i vremena i pravilno ih odgajati, jer je to u interesu same djece i naše domovine.

(Svršetak)

Bajić Ivan
 IV. raz. Učitelj. škole

Druga jadranska izložba vina 8.-22. svibnja u Splitu

Pored stimulativnih agrarnopolitičkih i stručno-tehničkih mjera, koje su od primarne važnosti za unapređenje vinogradarstva i vinarstva, važna uloga imaju i izložbe vina koje upoznavaju proizvođače sa zahtjevima potrošača i kupaca, a potrošačima omogućuje da se upoznaju sa kvalitetom i tipovima vina. Pored toga, izložbe imaju stručni, poučni i propagandni karakter, radi čega se redovito održavaju svake godine u svim vinogradarskim zemljama, naročito onima na Mediteranu.

Tradicija tih izložbi u našoj zemlji, a posebno u Dalmaciji je dosta zanemarena, iako upravo Dalmacija ima izrazito vinogradarski karakter. Prve izložbe vina na kojima su sudjelovali proizvođači iz Dalmacije, održane su u Trstu 1882. g., u Beču 1890. g. i u Zagrebu 1893. g. Na tim izložbama prve nagrade odnijeli su naši vinogardari i one su mnogo pridonijele boljem upoznavanju i plasmanu naših vina na inozemnom i domaćem tržištu.

Interesantno je spomenuti da su prve izložbe te vrste u Dalmaciji održane upravo u Sibeniku, koji je uvijek bio najveći producent vina u državi. Tako je na inicijativu Dalmatinskog Namjesništva u Zadru Kotarska gospodarska zadruga u Sibeniku priredila u rujnu 1899. godine prvu izložbu stolnog grožđa, na kojoj su sudjelovala 62 izlagača iz grada i kotara Sibenik. Interes za tu izložbu bio je veoma velik, tako da je kroz tri dana izložbu posjetilo oko 8000 ljudi.

Važnost te izložbe bila je naročito u tome, što je dala povoda, da su mnogi težaci uvidjeli sve prednosti upotrebe sumpora i galice u suzbijanju luga i peronospora, a koja su sredstva do tada podcijenivali, jer još nisu bila dovoljno poznata.

Druga značajna izložba održana je 1925. g. To je bilo prigodom otvaranja ličke pruge kada je u Sibeniku otvorena Prva jadranska izložba vina, na kojoj su sudjelovala 172 izlagača iz svih krajeva primorja. Ta izložba imala je pretežno komercijalni karakter i ona je mnogo pridonijela, da se domaći i strani uvoznici vina upoznaju sa svim tipovima i kvalitetima naših vina, koja su se kasnije mnogo više tražila i izvozila na strana tržišta.

Od tada je prošlo gotovo 25 godina, a da u Dalmaciji nije održana nijedna značajnija izložba vina, i ako su u međuvremenu održavane u krajevima, gdje vinogradarstvo nema veće privredne važnosti, kao što su Slovenija, kontinentalna Hrvatska, Srbija, Vojvodina i sl.

Stoga je pohvalna inicijativa da se u Splitu od 8. do 22. svibnja održi Druga jadranska izložba vina, na kojoj će se prikazivati uglavnom ovo:

1. historijat vinogradarstva od najstarijih dana do danas, i današnje stanje vinogradarstva i vinarstva kod nas, te trgovina i promet vinom;

2. plan unapređenja vinogradarstva i vinarstva: povećanje površine i proizvodnje, metode podizanja i njege vinograda, izbor sorti i podloga, način obrabe od bolesti i štetnika, način prerade i njege vina, mogućnosti izvoza vina, povećanje proizvodnje kvalitetnih i specijalnih vina;

3. izložba vinogradarskih strojeva, sprava i sredstava (bit će izloženi strojevi za mehanizaciju i obradu vinograda i strojevi za preradu vina, kako u velikim modernim vinarijama, tako i podrumima manjeg kapaciteta);

4. izložba vina po proizvodnim područjima sa kusanjem pojedinih tipova vina.

Prije izložbe bit će sva vina ocijenjena, te će se od strane ocjenjivačkog odbora podijeliti zlatne, srebrene i bronzane medalje za uspjele uzorke izloženih vina.

Za izložbu vlada vrlo veliki interes i odaziv, tako da su već stigli mnogi uzorci vina iz Istre, Slovenskog i Hrvatskog primorja, Dalmacije, Hercegovine i Crnogorskog primorja. Na izložbi će izlagati najmodernije strojeve neke tvrtke iz Francuske, Italije i Zapadne Njemačke. Tokom izložbe prikazivat će se stručni filmovi iz vinogradarstva i vinarstva, održat će se veći broj stručnih predavanja, organizirati izlet u moderne vinarije i prirediti raznovrsni kulturni program. Očekuje se da će izložbu posjetiti i neki strani stručnjaci i predstavnici uvoznih firma iz inozemstva.

Prema zamisli priređivačkog odbora i pripremama koje su u toku, ta izložba bila bi na evropskoj visini, a u koliko će se u tome uspjeti mnogo ovisi o sredstvima, koja će se imati na raspolaganju. Nažalost, najviši organi državne uprave uskratili su barem do sada financijsku pomoć izložbi, tako da sav teret snose lokalni organi vlasti, zajedruže organizacije i razna poduzeća za promet vinom.

Pridavajući veliku važnost i značaj toj izložbi pokroviteljstvo nad izložbom preuzeo je drug Vicko Krstulović, a u počasni odbor zastupljeni su narodni zastupnici, predstavnici J. ratne mornarice, zadružnih organizacija, narodnih odbora, naučnih radnika, i t. d.

Ta izložba vinogradarstva i vinarstva bit će snažna manifestacija i odraz naših stremjenja da vinogradarstvo Dalmacije zauzme ono mjesto koje zaslužuje po svojoj tradiciji, kvaliteti vina i ekonomskom značenju u privrednom životu našeg naroda.

Ing. T. A.

Radničke sportske igre

U šahu pobijedila ekipa brodogradilišta „Velimir Škorpik“

Odbor za radničke sportske igre, koji je nedavno osnovan pri Mjesnom sindikalnom vijeću, organizirao je takmičenje u kojemu sudjeluju ekipe tvornice elektroda i ferolegura, brodogradilišta »Velimir Škorpik«, tvornice lakih metala »Boris Kidrič«, građevinara (sva tri građevinska poduzeća) i tvornice gline i aluminija Lozovac.

Završen je dvokružni šahovski turnir na deset ploča, koji je vrlo dobro organiziran.

1. mjesto na turniru zauzela je ekipa brodogradilišta »Velimir Škorpik« sa 24 i po boda, 2. mjesto građevinara sa 18 i po, a 3. ekipa tvornice lakih metala »Boris Kidrič« sa 17 bodova. Iznenadjenje su napravili građevinari, koji su, kako se vidi, zauzeli drugo mjesto, iako se predviđala borba za prvo mjesto između ekipa brodogradilišta »Velimir Škorpik« i tvornice lakih metala »Boris Kidrič«.

Na turniru nisu sudjelovale ekipe tvornice elektroda i ferolegura, te gline i aluminija u Lozovcu, premda su prijavili sudjelovanje u takmičenju.

U nedjelju 18. o. mj. takmičenje se nastavlja u natezanju u žeta, koje će se održati na stadionu »Rade Končar« za vrijeme nogometne utakmice.

„Borac“ - „Šibenik 2:0

Navala kriva za poraz

BANJALUKA — Igralište »Borca«. Gledalaca oko 4.500. Prvenstvena utakmica II. savezne lige. Sudac Stavljanin iz Sobotice dobar. Strijelci: Spaho u 24. i Bašić u 75. minuti.

»ŠIBENIK« je nastupio u ovom sastavu: Bašić, Iljadica, Batinica, Bego, Erak I., Tambača, Stošić, Jelenković, Zorić, Tedling, Cvitanović.

»Šibenik« je u I. poluvremenu imao više od igre, ali tu premoć nije uspio izraziti u zgodnicima, ma da su za to postojale dvije do tri veoma zrele šanse.

U 24. minuti »Borac« je uspio preko Spahe povesti s 1:0. U nastavku domaći su potpomognuti vjetrom bili nešto premoćniji i u 75. minuti Bašić je neobranjivim udarcem povisio rezultat na 2:0. I u tom dijelu kod navalne petorke »Šibenika« ponovo se ispoljila neefikasnost pred vratima »Borca«. Za poraz je uglavnom kriv navalni red, koji nije znao pucati na gol, jer momčad »Borca« nije bila takav protivnik, kojeg se na njegovom terenu nije moglo tući. Minutu prije svršetka sudac je zbog nesportskog ponašanja isključio iz igre Hadžiavića i Zorića.

Kod »Borca« je zadovoljio navalni trio i Šijaković, koji je bio najbolji igrač susreta. Kod »Šibenika« su se jedino istakli Bego i Tambača.

Na košarkaškom turniru

SD „Mornar“ prvak

Prošlog tjedna odigrano je i posljednje kolo košarkaškog turnira. Postignuti su ovi rezultati: DTO »Partizan« A — SD »Mornar« 45:41, DTO »Partizan« B — učiteljska A 82:32 i gimnazija B — gimnazija A 45:47. Iznenadjenje predstavlja pobjeda B ekipe gimnazije nad ekipom A.

Za susret između »Partizana« A i »Mornara« vladao je velik interes, jer su obje ekipe aspirirale za osvajanje prvog mjesta. »Mornaru« je odmah u početku uspjelo steći prednost, tako da je do odmora vodio 22:18. U nastavku igre »Partizan« se središte i često ugrožava koš protivnika. Obje ekipe su naizmjenično prelazile u vodstvo i u zadnjim minutama je odlučen pobjednik. Momčad »Partizana« je susret završila s prednošću od četiri koša. Ovaj susret spada u najljepše i najkvalitetnije na čitavom turniru. Kod pobjednika

istakao se Jeličić, a kod pobjednik Funduk.

I pored tijesnog poraza, ipak je sa boljom koš razlikom SD »Mornar« osvojio naslov prvaka. Njegovi su igrači u toku cijelog turnira pružali odličnu igru, a u susretima postizavali sve više koševa. Ekipu su sačinjavali ovi igrači: Funduk (76), Vukić (75), Konjevođa (332), Zupanović (107), Matković (8), Zaninović (19), Marušić (9), Bulat (36) i Miličević (14). (Brojke u zagradama označuju postignute koševe).

Na turniru je nastupilo sedam ekipa sa 56 igrača. Odigrana je ukupno 21 utakmica, a postignuto je 1987 koševa. Na turniru su se najviše istakli Jeličić (DTO »Partizan« A), Funduk (SD »Mornar«) i Radić (DTO »Partizan« B), dok je najuspješniji strijelac bio Jeličić, koji je postigao 144 koša.

SD »Mornar«	6	5	0	1	376:217	10
DTO »Partizan« A	6	5	0	1	325:231	10
DTO »Partizan« B	6	4	0	2	345:195	8
Gimnazija B	6	3	0	3	229:349	6
Učiteljska A	6	2	0	4	268:335	4
Gimnazija A	6	2	0	4	216:284	4
Učiteljska B	6	0	0	6	228:376	0

M. Zečić

Aeroklub će dobiti dvije jedrilice

Svakako da će ovogodišnja sezona biti jedna od najuspješnijih od osnivanja Aerokluba, koji je dosad u svoje redove okupio prilično velik broj omladine. Da bi se to društvo još više razvilo, uprava kluba pokrenula je nekoliko važnih pitanja.

U prvom redu, i to u najskorije vrijeme, na novosagrađenom aerodromu »Pokrovnik«, koji su izgradili članovi Aerokluba i pripadnici JNA, sagradit će se jedan hangar za smještaj jedrilica. Vjeruje se da će izgradnja započeti uskoro. Uprava je odlučila da kupi jednu jedrilicu. Osim toga Zrakoplovni savez Hrvatske obećao je jednu prelaznu jedrilicu. Koliko je do sada poznato aeroklub će ih dobiti već u svibnju. Pored toga uprava

je odlučila da se organiziraju tečajevi. Već je osnovan padobranski, a za nekoliko dana će se otvoriti tečaj za jedriličarstvo i motornih pilota. Odlučeno je također, da se otvori tečaj modelarstva za pionire. Tečaj će se otvoriti čim iz Zagreba stigne naručeni materijal. Za ovaj tečaj Zrakoplovni savez Hrvatske poslat će svog nastavnika, dok će ostale tečajeve voditi padobransci, — stariji članovi kluba.

M. M.

OBAVIJEST

Prodaju se veće količine trstike, dužine 2-5 m prikladne za povrće i sušenje voća. Cijene povoljne:

Interesenti neka se obrate na Šumarju-Šibenik na Šubičevcu (tel. 3-67).

»SIBENSKI LIST«
 organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Sibenik
 Uredništvo, štamparsko poduzeće »Stampa«
 Glavni i odgovorni urednik
 NIKOLA BEGO
 Tekući račun: Narodna banka Sibenik broj 531—T—292
 Rukopisi se ne vraćaju.
 Pretplata za tri mjeseca Din. 84.—, za pola godine Din. 168.—, za godinu Din. 336.—